

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์*
THE DEVELOPMENT OF SCHOOL ADMINISTRATION STRATEGY
BASED ON THE CONCEPT OF NO CHILD LEFT BEHIND BY SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE BURIRAM

พงศ์จักร ยามสุข*, สุเทพ เมย์ไธสง, จิราภรณ์ พันสว่าง

Pongjak Yamsuk*, Suthep Maythaisong, Jiraporn Phansawang,

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ร้อยเอ็ด ประเทศไทย

Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus, Roi Et, Thailand

*Corresponding author E-mail: Spriteponjak2305@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาและยืนยันองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ของการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง 2) เพื่อสร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง 3) เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณจากสูตรของ คอเมเลย์ และ เอลี จำนวน 502 คน จากประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินกลยุทธ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ มี 4 องค์ประกอบ คือ 1.1) การเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา 3 ตัวบ่งชี้ 1.2) การลดความเหลื่อมล้ำเพื่อยกระดับประสิทธิภาพ 4 ตัวบ่งชี้ 1.3) การบริหารจัดการชั้นเรียน ออกแบบการเรียนรู้ 3 ตัวบ่งชี้ 1.4) การพัฒนาไกลและกระบวนการจัดการศึกษา 4 ตัวบ่งชี้ คำนวณหาค่าองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .517-.998 โมเดลการวัดองค์ประกอบโดยรวมมีนัยสำคัญทางสถิติ Chi-square = 42.492, df = 32, P Value = 0.1017, RMSEA = 0.020, CFI = 0.998, TLI = 0.996, SRMR = 0.047 และความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้างที่ 0.445*- 0.996* 2) ผลการพัฒนากลยุทธ์ ด้วยการวิเคราะห์ SWOT and TOWS Matrix กำหนดกลยุทธ์ได้ 4 กลยุทธ์ 3) ผลการประเมินกลยุทธ์มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด สามารถนำกลยุทธ์ไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อไป

คำสำคัญ: การไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง, การบริหารสถานศึกษา, การพัฒนากลยุทธ์

Abstract

This research article aims to 1) study and confirm factors and indicators based on the concept of no child left behind. 2) create and develop strategies based on the concept of no child left behind. and 3) evaluate school administration strategy based on the concept of no child left behind by schools under the secondary education service area office Buriram. This

research is mixed-method research. By random sampling calculated from Comrey & A. Lee formula, there were a total of 502 people from a population consisting of school administrators and teachers. The research instruments were questionnaires, interviews, and strategy assessment forms. The statistics used in the research include percentage, mean, standard deviation, and analysis of components and indicators. The research results found that: 1) Study results and confirmation Components and indicators have 4 factor is: 1.1) Strengthening safe spaces in educational institutions 3 indicators. 1.2) Reducing inequality to improve educational efficiency 4 indicators. 1.3) Classroom management and learning management design 3. Indicators and 1.4) In terms of administration and education policy, there are 4 indicators. The component weights are between .517-.998. The overall component measurement model has construct validity and is statistically significant. Chi-square = 42.492, df = 32, P Value = 0.1017, RMSEA = 0.020, CFI = 0.998, TLI = 0.996, SRMR = 0.047 and structural confidence is between 0.445*- 0.996* 2) Results of strategy creation and development With the SWOT and TOWS Matrix Analysis process, 4 main strategies can be determined. S3) The overall results of the evaluation of school administration strategies based on the concept of leaving no child behind are appropriate at the highest level. There is a high level of possibility, and is useful at the highest level The strategy can be applied according to the context of the educational institution and disseminated further.

Keywords: No Child Left Behind, Educational Institution Administration, The Strategy

บทนำ

การบริหารจัดการการศึกษานั้น ถือเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา และในการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยเฉพาะระดับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น จะดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา ที่เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่กำกับดูแลโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนปฏิบัติตามกฎหมาย (วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์, 2559) และยังมีหน้าที่ในการกำกั้นนโยบายและกำหนดโครงสร้างการบริหารให้กับโรงเรียนอีกด้วย ซึ่งถือเป็นข้อกำหนดการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ.2560-2564 โดยเป็นหน่วยงานกลางในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552 (ปรับปรุง 2560) ประกอบไปด้วยหลักการสำคัญ คือ การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน การส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) การขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และทั้งหมดที่กล่าวมามีความสอดคล้องกับแนวคิด No Child Left Behind Act (NCLB) ไม่ควรมีเด็กคนใดถูกทิ้งไว้ข้างหลัง ที่เป็นแนวคิดหลักการที่ตระหนักถึงความสำคัญของโอกาสในการการศึกษาของผู้เรียนทุกคน

แนวคิด No Child Left Behind Act (NCLB) เป็นกฎหมายการปฏิรูปการศึกษาที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี 2544 โดยกฎหมายดังกล่าวตั้งเป้าหมายให้นักเรียนทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ เป็นการยกระดับการปฏิรูปภายใต้กฎหมาย จากการประเมินผลงานของโรงเรียนด้วยกระบวนการที่หลากหลาย โดยการกำหนดเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางและจัดการโดยมลรัฐ (Hess, F. M. & Finn, C. E., 2004) จากนโยบายการจัดการศึกษา

ของสหรัฐอเมริกา ไม่มีเด็กคนใด ถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง ในปี 2001 ประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช (Bush, G. W., 2002) ได้ประกาศใช้กฎหมายการศึกษา No Child Left Behind Act (NCLB) ให้เป็นการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาที่แต่เดิม มีเด็กจำนวนนับล้านคนในอเมริกา ที่ต้องออกจากโรงเรียนโดยที่ไม่มีทักษะพื้นฐานที่เพียงพอ และขาดโอกาส ทำให้กฎหมายดังกล่าวได้ออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาความยากลำบากในการเรียนรู้ของผู้เรียน การออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายและคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเทศไทยเองก็มีการนำแนวคิด (NCLB) ไม่มีเด็กคนใด ถูกทอดทิ้งไว้ข้างหลัง มาขยายองค์ความรู้และเป็นแนวคิดในการบูรณาการในการกำหนดแนวทางและจัดทำกลยุทธ์เพื่อปฏิรูปการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2556)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาในสังกัด ระดับมัธยมศึกษา ปัจจุบันมีสถานศึกษาในการกำกับดูแลทั้งสิ้น จำนวน 66 โรงเรียน โดยมีการบริหารจัดการแบบเชิงพื้นที่ (Area Base) แบ่งพื้นที่เป็นสหวิทยาเขต 9 สหวิทยาเขต และมีหน้าที่สำคัญในการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง จึงได้เล็งเห็นความสำคัญของผู้เรียน ในการส่งเสริมสนับสนุน ประชากรวัยเรียนทุกคนให้ได้รับการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ความเท่าเทียม ตลอดจนการเข้าถึงการศึกษา โดยนำหลักการแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (Gouveia, G., 2015) มากำหนดเป็นนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เป็นการบูรณาการหลักการแนวคิด นโยบายการยกระดับคุณภาพการศึกษา ตามแผนปฏิรูปการศึกษาของชาติ มาปรับประยุกต์ใช้ภายใต้กรอบการบริหารการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ประกอบด้วยหลักการสำคัญ ทั้งในด้านความรู้ คุณธรรมจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ บนพื้นฐานที่แตกต่างกันของผู้เรียน (รณชัย สุขสมบูรณ์, 2562) ประกอบด้วย การพัฒนาการบริหารจัดการ การพัฒนาความเป็นมาตรฐานของคุณภาพครู ผู้เรียน ตลอดจนการเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา และป้องกันเยาวชนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาตามบริบทของชุมชน

จากความเป็นมาและความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแนวนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งมีที่มาจากแนวคิดสำคัญคือการแก้ปัญหาภาวะการเรียนรู้ถดถอย (Learning Loss) ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนจากวิกฤตทั้งด้านการเมือง สังคมและเศรษฐกิจ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาข้อมูลมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยยังพบว่า มีผู้เรียน 1 ใน 10 คนหลุดออกจากระบบการศึกษาจากเหตุผลและปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท และจากผลการวิจัยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์มีผู้เรียนกว่าร้อยละ 37.5 % ที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อหรือหลุดออกจากระบบการศึกษา โดยทางหน่วยงานสถานศึกษาภายใต้สังกัด ได้มีความพยายามหาแนวปฏิบัติรวมถึงกลยุทธ์ภายใต้แนวคิด NCLB ในการนำนักเรียนกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545 และสามารถติดตามกลุ่มนักเรียนที่หลุดออกจากระบบการศึกษาให้กลับมาสู่ระบบได้กว่าร้อยละ 26.4 % (รณชัย สุขสมบูรณ์, 2562) ทำให้ผู้วิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) จึงเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดดังกล่าวเพื่อไปใช้ในการขับเคลื่อนดำเนินงานบริหารสถานศึกษา และให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในระบบการศึกษาในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาและสอดคล้องกับความต้องการในอนาคตและแนวนโยบายของการจัดการศึกษาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
2. เพื่อสร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
3. เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานแนวทางการวิจัย (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษา และยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) โดยการศึกษาทฤษฎี เอกสารงานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Content Analysis) ร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์หาตัวบ่งชี้อันดับที่ 1 และนำไปสู่การสร้างสมมุติฐานตัวบ่งชี้ลำดับที่ 1 ก่อนนำมาออกแบบเป็นแบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตามทฤษฎี (Content Validity) และใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมนำไปสู่กระบวนการยืนยันองค์ประกอบต่อไป

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ประชากรจาก ทั้ง 66 โรงเรียน ใน 9 สหวิทยาเขต ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู รวมกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 502 คน ที่มีความเหมาะสมของการวิเคราะห์ในระดับ ดีมาก ตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป โดยคำนวณได้จากสูตรขนาดกลุ่มตัวอย่างของ คอมเลย์ และ เอลี (Comrey, A. L. & Lee, H. B. , 1992) ที่ได้เสนอแนะขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมของการวิเคราะห์ในระดับ ดีมาก ตั้งแต่ 500 คน ขึ้นไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ที่ผ่านกระบวนการหาคุณภาพ IOC จากผู้เชี่ยวชาญและมีผล IOC ของข้อคำถามทั้งฉบับ 0.86 (ผ่านเกณฑ์ < 0.50)

2.2 แบบสอบถาม ที่มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ คือ 1) สร้างสมมุติฐานองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ โดยอิงกับข้อมูลเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) 2) สร้างสมมุติฐานตัวบ่งชี้หรือข้อคำถามโดยอิงพื้นฐานแนวคิดทฤษฎีเพื่อสร้างเป็นข้อคำถามตัวบ่งชี้ลำดับที่ 1 (Frits Order Factor Analysis)

2.3 วิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด 4) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะ 5) ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาหรือความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและความสอดคล้อง (Content Validity Index: CVI) โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน ให้ข้อคำถามแต่ละข้อมีค่าดัชนีความตรง (CVI) ไม่ต่ำกว่า 0.80 และข้อคำถามทั้งฉบับมีค่าดัชนีความตรง (S-CVI) ไม่ต่ำกว่า 0.90 (Polit, D. & Beck, C., 2012) จากการวิเคราะห์ได้ค่า CVI เท่ากับ 0.86 และแบบสอบถามได้ค่าดัชนีความตรง (S-CVI) เท่ากับ 0.92 6) ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยทดลองใช้ Try Out กับกลุ่มตัวอย่างในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง และผลการทดลองใช้โดยรวมทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.922

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล 3.1) ออกหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ดเพื่อประสานบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูลวิจัย 3.2) ประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลวิจัยและประสานผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม 3.3) รวบรวมแบบสอบถามกลับโดยติดตามจากผู้ประสานงานของแต่ละสถานศึกษา 3.4) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้และเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบ Confirmatory Factor Analysis (CFA) ระหว่างตัวบ่งชี้ลำดับที่ 1 (First Order Factor Analysis) ต่อตัวบ่งชี้อันดับที่ 2 (Second-Order Factor Analysis) ให้มีความตรงเชิงทฤษฎี และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมผ่านค่าวิกฤต ให้สามารถจำแนกกลุ่มได้หรือเป็นเนื้อหาเดียวกัน (Homogeneity) ระหว่างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561)

ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) โดยการนำผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยัน Confirmatory Factor Analysis (CFA) ของ การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) ที่มีความตรงเชิงทฤษฎีมาเข้าสู่กระบวนการ S W O T and T O W S Matrix Analysis (พลฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2552) เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ในการสร้างและพัฒนากลยุทธ์ บนแนวทางตามทฤษฎีการบริหารจัดการองค์กร 7s McKinsey และ P I E บนพื้นฐานขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่มีความตรงเชิงทฤษฎีมาพัฒนาสู่กลยุทธ์หลัก กลยุทธ์รอง และนำเสนอเป็นร่างกลยุทธ์ฉบับที่ 1 โดยให้กลยุทธ์หลักมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบที่ผ่านการยืนยันทั้ง 4 องค์ประกอบ

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) โดยแบบประเมินในรูปแบบการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) จากการระดมความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิตามคุณสมบัติที่คัดเลือกไว้ จำนวน 13 ท่าน ที่มีคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิโดยมาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ให้มาวิพากษ์ร่างกลยุทธ์ ก่อนประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ นำไปสู่การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นกลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์โดยมีวิธีดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์เพื่อเรียนเชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ตามคุณสมบัติที่คัดเลือกไว้จำนวน 13 ท่าน โดยมาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา, ด้านการบริหารสถานศึกษา และด้านการพัฒนากลยุทธ์ทางการศึกษา ซึ่งมีคุณวุฒิและประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาหรือสถานศึกษามาไม่น้อยกว่า 10 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินกลยุทธ์ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินกลยุทธ์ ดังนี้

2.1 ประยุกต์แนวคิดการประเมินผลนโยบายของ Owen, J. M. & Rogers, P. J. (Owen, J. M. & Rogers, P. J. , 1999) และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแบบประเมินกลยุทธ์

2.2 จัดทำร่างแบบประเมินกลยุทธ์ที่ครอบคลุมกลยุทธ์เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการนำกลยุทธ์ไปใช้ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ ของกลยุทธ์หลัก/กลยุทธ์รอง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ ความเหมาะสมในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสม เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ มากที่สุดไปจนถึง ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ของวิธีดำเนินการของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB)

2.3 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และนำไปเก็บ

ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินกลยุทธ์ (connoisseurship) ในการเก็บข้อมูลด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ โดยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.1 ร่างแบบประเมินกลยุทธ์ (connoisseurship) และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในด้านความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความชัดเจนของภาษา รวมถึงความถูกต้องตามหลักการทำงานวิจัย

3.2 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมิน (connoisseurship) ให้มีความชัดเจนของภาษา รวมถึงความถูกต้องตามหลักการทำงานวิจัย และเพื่อพิจารณาหาความสอดคล้องความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 นำแบบประเมินกลยุทธ์ (connoisseurship) ไปปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบยืนยัน เพื่อเตรียมใช้ในการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญต่อไป

3.4 นำแบบประเมินกลยุทธ์ (connoisseurship) ที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพไปใช้เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ในรูปแบบการประเมินสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเป็นหลัก เพื่อสรุปสาระสำคัญเป็นมาตรการเชิงรุกที่สอดคล้องต่อความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ใช้สถิติเพื่อบรรยายสภาพความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ โดยผู้วิจัยแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของร่างกลยุทธ์หลัก ร่างกลยุทธ์รองตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่มีเกณฑ์ประเมินเทียบกับเกณฑ์ของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ตั้งแต่ ระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึงความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ไปจนถึงระหว่างระดับ 1.00-1.49 หมายถึงความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ของกลยุทธ์ของการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง(NCLB) โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 13 ท่าน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักวิชาการ ทำการสัมมนากลุ่มอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) เพื่อให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นในการพัฒนา และปรับปรุงกลยุทธ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพัฒนาเป็นกลยุทธ์ฉบับสมบูรณ์ต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาและยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ แสดงผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ ยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ (Multi-Factor CFA MODEL) แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้และปัจจัยแฝงโดยมีความอิสระต่อกัน มีสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความเที่ยงตรงตามทฤษฎีหรือความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ดังนั้น ตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจึงมีอำนาจจำแนก (Discriminant Validity) หรือความเที่ยงตรงตามจำแนก สูงกว่าเกณฑ์ของค่าวิกฤต (Critical Point) โดยมีผลการวิจัยดังนี้

1.1 ผลการยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ มีปัจจัยเชิงยืนยันอันดับที่ 2 จำนวน 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ จัดเรียงตามลำดับความสำคัญ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่ 1 การเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา (SA) มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ (Second-Order Factor Analysis) คือ 1.1) S1 ปลอดภัยทางร่างกาย จิตใจ 1.2) S3 พื้นที่ปลอดภัยทางความคิด และ 1.3) S2 พื้นที่ปลอดภัยทางสภาพแวดล้อม องค์ประกอบที่ 2 การลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการศึกษา (BE) มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ (Second-Order) คือ 2.1) (B1) การเสริมสร้างระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2.2) (B4) การเสริมสร้างความสุขในการเรียนรู้ 2.3) (B2) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและ 2.4) (B3) การพัฒนาคุณภาพครูผู้สอน องค์ประกอบที่ 3 (CA) การบริหารจัดการชั้นเรียนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ (Second-Order) คือ 3.1) (C3) การออกแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 3.2) (C1) การออกแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 3.3) (C2) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนากลไกและบริหารจัดการศึกษา (MA) มีจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ (Second-Order) คือ 4.1) (M4) การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา 4.2) (M2) การพัฒนาหลักสูตรทางเลือก 4.3) (M3) การพัฒนามาตรฐานการจัดการเรียนรู้ และ 4.4) (M1) การกำหนดนโยบายการจัดการศึกษา

1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) อันดับสองของ การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) มีค่า น้ำหนักองค์ประกอบ (λ) ของตัวแปรทั้งหมด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) อยู่ระหว่าง .517-.998 เมื่อพิจารณาโมเดลการวัดองค์ประกอบโดยรวม ปรากฏว่าโมเดลมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ประกอบด้วย Chi-square = 42.492, df = 32, P Value = 0.1017, RMSEA = 0.020, CFI = 0.998, TLI = 0.996, SRMR = 0.047, แสดงว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability: R^2) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.445*- 0.996* แสดงว่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability: R^2) อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้และมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงทฤษฎี สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับ 2 ครบทุกตัวบ่งชี้

2. ผลการสร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) จากการวิเคราะห์ S W O T จุดแข็ง ต่อ จุดอ่อน โอกาส ต่อ อุปสรรค และ T O W S Matrix analysis จุดแข็งต่ออุปสรรค จุดอ่อน ต่อ โอกาส บนพื้นฐานขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ผ่านกระบวนการยืนยันว่ามีความตรงเชิงทฤษฎีแล้วเป็นกลยุทธ์หลักทั้ง 4 กลยุทธ์ตามองค์ประกอบ โดยบูรณาการทฤษฎีบริหารจัดการองค์กร 7s Mckinsey ในการกำหนดเป็นกลยุทธ์รอง ประกอบไปด้วย 1 Strategy ยุทธศาสตร์ 2 Structure โครงสร้าง 3 Systems ระบบ 4 Staffs บุคลากร 5 Skill ทักษะ 6 Styles อัตลักษณ์ 7 Shared value ค่านิยมร่วม และดำเนินกลยุทธ์ตามทฤษฎีรูปแบบวงจร P I E (Plan วางแผน) (Implementation ดำเนินการ) และ (Evaluation ติดตามตรวจสอบ) ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 โมเดลองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง

3. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ โดยการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship Technique In Design) คือ ผลประเมินกลยุทธ์ที่ 1 การเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา

ตารางที่ 1 ผลประเมินกลยุทธ์ที่ 1 การเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา

ผลการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ระดับความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด	1
ระดับความเป็นไปได้	3.00	0.26	มาก	3
ระดับความเป็นประโยชน์	4.92	0.44	มากที่สุด	2

จากตาราง ผลการประเมินมีระดับความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 5.00 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.00 อยู่ในระดับ มากที่สุด มีระดับความเป็นไปได้ ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 3.00 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.26 อยู่ในระดับ มาก และมีระดับความเป็นประโยชน์ ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 4.92 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.44 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลประเมินกลยุทธ์ที่ 2 การลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับประสิทธิภาพทางการศึกษา

ผลการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ระดับความเหมาะสม	4.92	0.14	มากที่สุด	2
ระดับความเป็นไปได้	3.92	0.28	มาก	3
ระดับความเป็นประโยชน์	5.00	0.00	มากที่สุด	1

จากตาราง ผลการประเมินมีระดับความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 4.92 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.14 อยู่ในระดับ มากที่สุด มีระดับความเป็นไปได้ ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 3.92 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.28 อยู่ในระดับ มาก และมีระดับความเป็นประโยชน์ ค่าเฉลี่ย เป็น 5.00 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 ผลประเมินกลยุทธ์ที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียนและออกแบบการจัดการเรียนรู้

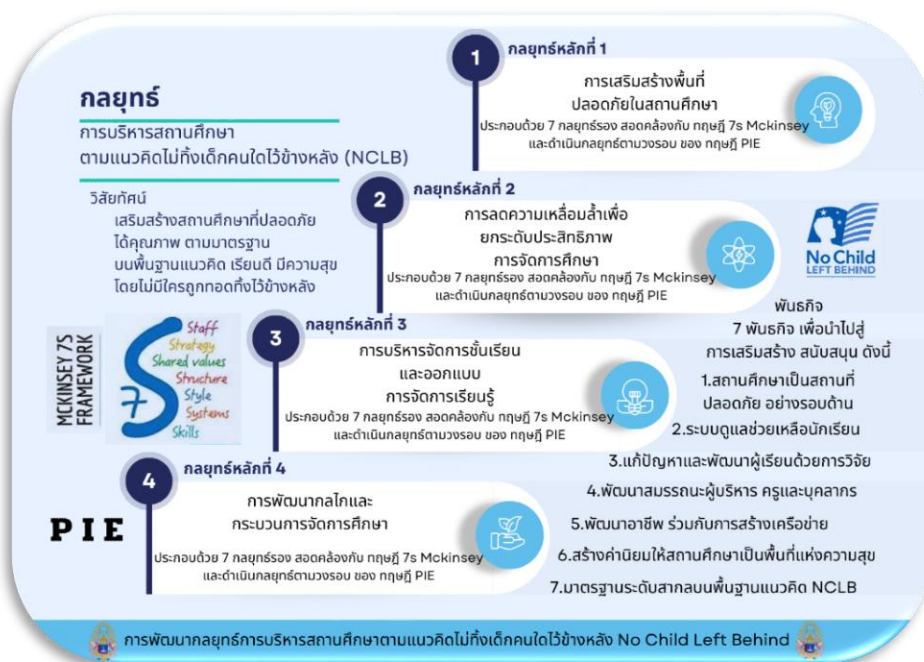
ผลการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ระดับความเหมาะสม	4.92	0.14	มากที่สุด	2
ระดับความเป็นไปได้	3.92	0.28	มาก	3
ระดับความเป็นประโยชน์	5.00	0.00	มากที่สุด	1

จากตาราง ผลการประเมินมีระดับความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 4.92 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.14 อยู่ในระดับ มากที่สุด มีระดับความเป็นไปได้ ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 3.92 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.28 อยู่ในระดับ มาก และมีระดับความเป็นประโยชน์ ค่าเฉลี่ย เป็น 5.00 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4 ผลประเมินกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการศึกษา

ผลการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
ระดับความเหมาะสม	4.85	0.38	มากที่สุด	2
ระดับความเป็นไปได้	3.00	0.26	มาก	3
ระดับความเป็นประโยชน์	5.00	0.00	มากที่สุด	1

จากตาราง ผลการประเมินมีระดับความเหมาะสม ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 4.85 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.38 อยู่ในระดับ มากที่สุด มีระดับความเป็นไปได้ ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 3.00 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.26 อยู่ในระดับ มาก และมีระดับความเป็นประโยชน์ ที่ค่าเฉลี่ย คิดเป็น 5.00 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็น 0.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

ภาพที่ 2 กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB)

อภิปรายผล

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลังของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ อภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาและยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) ที่ประกอบไปด้วย การเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัย การลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสทางการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาไกลและกระบวนการจัดการศึกษา พบว่าองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ทั้ง 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเชิงยืนยัน Confirmatory Factor Analysis (CFA) อยู่ระหว่าง .517-.998 แสดงว่าค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability: R^2) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.445*- 0.996* แสดงว่าความเชื่อมั่นเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability: R^2) อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น สรุปได้ว่าองค์ประกอบโดยรวมของการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) มีความสอดคล้องกลมกลืนกันกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับ 2 ครบทุกตัวบ่งชี้ โดยมาจากกระบวนการวิจัยหลายขั้นตอน ตั้งแต่การค้นคว้าเอกสาร วรรณกรรมร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึกในการสร้างสมมุติฐานองค์ประกอบ และการสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดตัวบ่งชี้ที่มีสร้างสมมุติฐานองค์ประกอบและตัวบ่งชี้อิงกับข้อมูลเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) เกิดเป็นข้อคำถามตัวบ่งชี้ลำดับที่ 1 (Frits Order Factor Analysis) มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและความสอดคล้อง (Content Validity Index: CVI) โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คน ได้ค่า CVI เท่ากับ 0.86 และแบบสอบถามได้ค่าดัชนีความตรง (S-CVI) เท่ากับ 0.92 และผลการทดลองใช้โดยรวมทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.922 สอดคล้องกับ Gleidson Gouveia ได้ศึกษาถึงผลทางจิตวิทยาในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนในงานวิจัยเรื่อง Philosophy and No Child Left Behind: an epistemological analysis of the effects of educational policy on knowledge development พบว่า การสร้างองค์การการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศเป็นมิตร จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้เรียนมักต้องการสถานที่เรียนรู้อย่างมีความสุข ปลอดภัยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตรงทางจิตวิทยา และพบว่า องค์ประกอบสำคัญอันดับ 1 คือการสร้างคณาจารย์ปลอดภัยในสถานศึกษาให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัย (Gouveia, G., 2015)

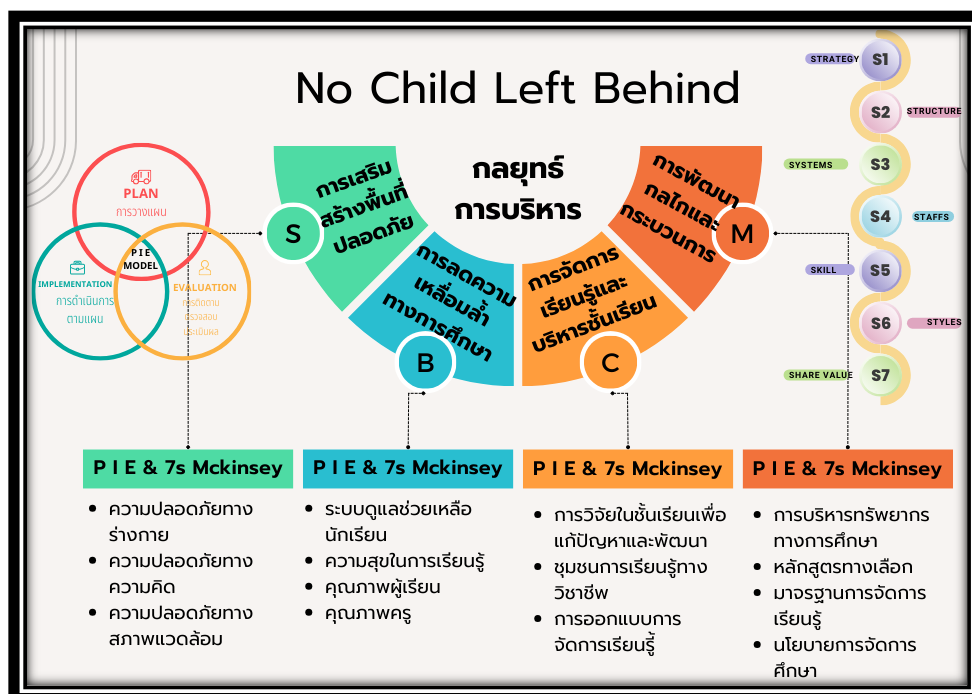
2. ผลการสร้างและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) ที่มาจากพื้นฐานองค์ประกอบที่ได้รับการยืนยันความตรงเชิงทฤษฎี และวิเคราะห์ตามกระบวนการ S W O T and T O W S Matrix analysis ที่มีความสอดคล้องกับ (วิษญา ชินนาชูกิจ, 2563) ที่ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษและ (อิฏฐิรา ทรงกิตติพิศาล, 2563) ที่ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดสมรรถนะผู้นำเชิงผู้ประกอบการ โดยมีการพัฒนากลยุทธ์จากกระบวนการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคเพื่อสร้างเป็นกลยุทธ์ โดยวิธีการวิเคราะห์ S W O T and T O W S Matrix Analysis และสามารถกำหนดเป็นกลยุทธ์หลักจำนวน 4 กลยุทธ์ ที่มีความตรงกับองค์ประกอบทั้ง 4 องค์ประกอบ โดยในแต่ละกลยุทธ์หลักสามารถพัฒนาเป็นกลยุทธ์รองที่มาจากตัวบ่งชี้ที่ผ่านกระบวนการยืนยันและดำเนินการตามโครงสร้างของทฤษฎีการจัดการ 7s Mackinsey ได้เป็น 7 กลยุทธ์รองในทุกๆกลยุทธ์หลัก และใช้วิธีการดำเนินกลยุทธ์ตามหลักการของ ทฤษฎีวงรอบ PIE ในการดำเนินแต่ละกลยุทธ์ ทำให้เกิดเป็นกลยุทธ์ที่มีพื้นฐานทฤษฎีรองรับครบทุกมิติ สอดคล้องกับ สายถวิล แซ่อำ ที่ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา (สายถวิล แซ่อำ, 2564) และ วีรยศ เอกรัตน์, 2564 ที่ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนตามแนวคิดความเจริญขององคมนตรีนักเรียน พบว่า การพัฒนากลยุทธ์ภายใต้ ทัศนวิสัยการบริหารจัดการองค์กร 7s Mckinsey & Company ซึ่งประกอบไปด้วยหลักการดำเนินการกลยุทธ์ สามารถใช้เป็นฐานคิดในการพัฒนากลยุทธ์ให้มีความเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพต่อการดำเนินกลยุทธ์ (วีรยศ เกรรัตน์, 2564)

3. ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) โดยผู้วิจัย กำหนดผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิตามคุณสมบัติที่คัดเลือกไว้ แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อ ทำการประเมิน โดยผลการประชุม รูปแบบการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (connoisseurship) ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 13 ท่าน มีความเห็นสอดคล้องต้องกัน และให้ความเห็นว่ากลยุทธ์หลักและรองมีความเหมาะสมต่อการพัฒนาการบริหาร จัดการศึกษาตามแนวคิดมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก โดยให้ข้อสังเกตในเรื่องของความแตกต่าง ตามบริบทของปัจจัยภายนอก ส่วนความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดโดยให้ความเห็นว่ากลยุทธ์มี เป้าประสงค์ในการสร้างประโยชน์ต่อการดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับ (ประวาลี อร่ามดวง, 2563) และยังมีความสอดคล้องกับ อานนท์ จิตติคุณากร, 2562 ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่ง มีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับ มากที่สุดจากการกำหนดกลยุทธ์หลักโดยใช้กระบวนการร่างกลยุทธ์ตามหลักทฤษฎีการบริหารจัดการบูรณาการ ร่วมกับวงจร P I E ที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้รวมถึงความเป็น ประโยชน์ในระดับมากที่สุด (อานนท์ จิตติคุณากร, 2562)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 3 โมเดล กลยุทธ์บริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB)

จากภาพโมเดล กลยุทธ์บริหารสถานศึกษาตามแนวคิด ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง (NCLB) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ แสดงถึงองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากกระบวนการ

ศึกษาวิจัย ที่สามารถพัฒนาเป็นกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ให้มีองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกันเชิงทฤษฎีจากกระบวนการยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ประกอบด้วยกลยุทธ์หลัก จำนวน 4 กลยุทธ์ โดยในแต่ละกลยุทธ์หลักจะประกอบด้วยกลยุทธ์รอง จำนวน 7 กลยุทธ์ ที่ดำเนินกลยุทธ์ตามทฤษฎีการบริหารจัดการ 7s McKinsey คือ S1การวางยุทธศาสตร์ S2การวางโครงสร้าง S3การวางระบบ S4บุคลากร S5ศักยภาพ S6อัตลักษณ์ และS7ค่านิยมร่วมกัน ซึ่งในกลยุทธ์รองทุกๆกลยุทธ์จะดำเนินการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้วยวงจร P I E โดยมีขั้นตอนคือ 1) Plan การวางแผน 2) Implementation การดำเนินการ และ 3) Evaluation การติดตามตรวจสอบ

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า 1) องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารการศึกษาตามแนวคิดไมท์เด็กคนโตไว้ข้างหลัง (NCLB) มีจำนวน 4 องค์ประกอบ คือ 1.1) การเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ 1.2) การลดความเหลื่อมล้ำเพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ 1.3) การบริหารจัดการชั้นเรียนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ 1.4) การพัฒนากลไกและกระบวนการจัดการศึกษา จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ 2) ผลการสร้างและพัฒนากลยุทธ์ด้วยกระบวนการวิเคราะห์ SWOT and TOWS Matrix Analysis สามารถกำหนดกลยุทธ์หลักได้ 4 กลยุทธ์หลัก ประกอบด้วย กลยุทธ์ที่ 1 การเสริมสร้างพื้นที่ปลอดภัยในสถานศึกษา มี 7 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์ที่ 2 การลดความเหลื่อมล้ำเพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา มี 7 กลยุทธ์รอง กลยุทธ์ที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ มี 7 กลยุทธ์รอง และกลยุทธ์ที่ 4 การพัฒนากลไกและกระบวนการจัดการศึกษา มี 7 กลยุทธ์รอง 3) ผลการประเมินกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดไมท์เด็กคนโตไว้ข้างหลังในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด มีความเป็นเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด สามารถนำกลยุทธ์ไปประยุกต์ใช้ตามบริบทและเผยแพร่ต่อไป ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ 1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎีและการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นสมมุติฐานองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ตามทฤษฎีเพื่อพัฒนาสร้างเป็นข้อคำถามตัวบ่งชี้อันดับที่ 1 แล้วทำการวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยันไปยังตัวบ่งชี้อันดับที่ 2 และนำไปสู่การยืนยันองค์ประกอบว่ามีความตรงเชิงทฤษฎี ซึ่งพบว่า เป็นกระบวนการที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพิสูจน์ความตรงเชิงทฤษฎีได้ และสามารถนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ผ่านกระบวนการยืนยันไปปรับประยุกต์เพื่อพัฒนาในรูปแบบอื่นๆต่อไป 2) การพัฒนากลยุทธ์โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมตามกระบวนการ S W O T and T O W S matrix analysis และใช้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้เป็นฐานในการพัฒนาปรับประยุกต์กลยุทธ์ที่มีความสอดคล้องกันเชิงประจักษ์กับแนวคิดเชิงทฤษฎีและนำไปสู่กลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ ข้อเสนอแนะ ในการวิจัยครั้งต่อไป 1) สามารถทำการวิจัยและพัฒนาโดยนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้นี้ไปพัฒนาเป็นโมเดลในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามบริบทของสภาพพื้นที่จากแนวทางขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ 2) กลยุทธ์ของการบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดสามารถนำไปพัฒนาให้เหมาะสมกับรูปแบบการบริหารตามสภาพแวดล้อมในรูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพิสูจน์ความเหมาะสมและเป็นไปได้ของกลยุทธ์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนายุทธ์จากผลการวิจัยต่อไป 3) สามารถนำพื้นฐานแนวคิดไปบูรณาการสู่การวิจัยในรูปแบบอื่นๆเพื่อพัฒนาเป็นรูปแบบการประเมิน การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้สู่การพัฒนากลยุทธ์ในแนวคิดอื่นๆที่หลากหลายต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 8). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน.
- ประราลี อร่ามดวง. (2563). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการเสริมสร้างความไว้วางใจ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ตามหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2552). การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : พื้นฐานการศึกษาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2556). การจัดทำยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดความรับผิดชอบ. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- รณชัย สุขสมบูรณ์. (2562). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามนโยบาย ไม่มีเด็กคนใดถูกทิ้งไว้ข้างหลัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. บุรีรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32.
- วิชญา ชินธนาชูกิจ. (2563). กลยุทธ์การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ โรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ . ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิริยะ ฤชชัยพาณิชย์. (2559). ห้องเรียนแห่งอนาคต เปลี่ยนครูให้เป็นโค้ช. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด มหาชน.
- วีรยศ เอกรัตน์. (2564). กลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนตามแนวคิดความเจริญงอกงามของนักเรียน. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สายถวิล แซ่อ่ำ. (2564). กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความกล้าหาญอดทน: พลังของความใฝ่ฝันและความบากบั่นพากเพียร. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อานนท์ ธิติคุณากร. (2562). กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนาทักษะสำหรับเศรษฐกิจสีเขียว. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิฐฐิรา ทรงกิตติพิศาล. (2563). กลยุทธ์การบริหารวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดสมรรถนะภาวะผู้นำเชิงผู้ประกอบการ. ใน ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bush, G. W. (2002). No Child Left Behind Act of 2001 Leadership and performance. beyond expectations. New York: Free Press.
- Comrey, A. L. & Lee, H. B. (1992). A First Course in Factor Analysis. (2nd ed.). Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum.

- Gouveia, G. (2015). Philosophy and No child left behind: an epistemological analysis of the effects of educational policy on knowledge development. Doctor of Philosophy thesis: University of Iowa.
- Hess, F. M. & Finn, C. E. (2004). Leaving No Child Behind: Options for Kids in Failing Schools. New York: Palgrave Macmillan.
- Owen, J. M. & Rogers, P. J. (1999). Program Evaluation: From and Approaches. London: Sage.